

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 fnt. 25 kr. — Félévre 2 fnt. 50 kr. — Egész évre 5 fnt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legjutányosabban számítottatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyiltérben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

I. évfolyam.

Vasárnap 1892. évi szeptember 11-én.

szám. 17.

Üdvözet a nagybecskerekieknek!

Alig van eszköz széles e nagy világon, melylyel a lélekre, a szívre és kedélyre jobban lehetne hatni, mint a zene és ének hatalmával.

E két eszközt használja fel Nagy-Becskerek és Versecz két egyesülete, a vendég zeneegylet s a mi dalárdánk arra, hogy a két város polgárságát együvé hozza, egymással megismertesse, hogy ezen kölcsönös érintkezés által szorosabb baráti kapcsolatot létesítsen s a pangó társas életet felelevenítse.

A két egyesület feltett szép szándéka mint a következők mutatják — igen szépen sikerül.

Azok a napok, melyeket a verseczi dalárda tagjai s az őket kísérő vendégek nem régiben Nagy-Becskereken töltöttek — sokáig emlékeztetésekre maradtak előttük, mert a legmelegebb fogadtatás s barátság oly kitüntetett jeleivel halmozották el, melyet a versecziek viszonzni alig képesek.

Csak az tudja igazán megítélni ezen kölcsönös látogatások társadalmi értékét, kinek alkalmá volt látni és tapasztalni, mily szoros és benső barátságkötéseket hoztak azok létre s mennyire közreműködtek, hogy a két város közönsége egymást haladását,

kulturviszonyait, társadalmi életét megismerje s egymást szeretni és tisztelni tanulja.

A tegnapi napon a nagybecskereki zeneegylet s hozzácsatlakozva szép számú becskerekai közönség rándult át városunkba, s a helyi rendező bizottság tüle telhetőleg mindent meg tett arra nézve, hogy kedves vendégeink jól érezzék magukat városunk falai között.

A legbensőbb örömmel üdvözljük kedves vendégeinket s őszintén kívánjuk, hogy a két kölcsönös látogatás alapköve és felépítője legyen a két város polgársága egymás iránti rokonszenve és barátságának.

A nemesített vesszők termőképessége.

Mindenütt, a hol csak befészkelte magát a phylloxera, lassanként azon meggyőződés ver gyökeret, hogy valamennyi szer, melylyel eddig ezen kártékony rovar elpusztítására czéloztunk, haszontalan és eredménytelennek bizonyult, és hogy bele kell nyugodnunk abba, hogy a bortermelést a phylloxerával együtt és a phylloxera daczára kell folytatni. De miután ez csak akkor lehetséges, ha ellentálló amerikai alanyokra nemes európai venyigét oltunk, szükséges, hogy a szőlők ily módon alakítsanak át. Oly vidékeken, hol a termelők elég óvatosság voltak és már a phylloxera első fellépése alkalmával különböző amerikai venyigéket szereztek be, ott ez az átalakítás nem fog nehézségekbe ütközni, miután az elpusztított szőlők ujjaültetése nem egyszerre válik szükségessé; hanem az elpusztítás mérvéhez képest minden tavasszal az előző évben elhalt európai szőlőök helyébe nemesített tőkét ültetnek.

Ezen eljárás mellett egyszersmind egy igen fontos kérdés oldatik meg, t. i. azon amerikai faj kiválasztásának kérdése, mely bizonyos vidéknek

legjobban felel meg. Oly kérdés ez, mely minden vidékre nézve biztosan csak kísérletek útján oldható meg. Tudjuk ugyanis, hogy egyes amerikai fajok csak mészből szegény talajban diszlenek, míg mások gazdagabb mésztalajt is elbirnak, és ezen tapasztalatok alapján csak is oly fajokat fogunk kiválasztani, melyek talajunknak megfelelnek. Ezen fölül az egyik vagy másik fajnak tenyésztésre egyéb körülmények is igen nagy és fontos befolyással vannak; így a tenyésztés függ a hőmérsékleti és nedvességi viszonyoktól, valamint attól is, vajjon mély rétegű-e a talaj vagy nem. Mindég szem előtt tartandó, hogy az amerikai venyige, mint vad növény nem bir oly nagy alkalmazkodással, mint a miénk a mi, évszázadok óta művelt európai fajaink birnak; az utóbbiaknál az alkalmazkodási képesség oly magas fokban van kifejlődve, hogy oly vesszők, melyek eredetileg távol fekvő és igen meleg éghajlattal bíró országokból származnak, minálunk is igen jól diszlenek, mire nézve a nálunk általánosan termelt kék portugizi faj igen érdekes példát ad.

Ha már most azon fontos kérdés, hogy egyes vidéknek mely amerikai faj felel meg legjobban, meg van is oldva, a bortermelőre nézve még egy második, nem kevésbé fontos kérdés marad fenn, t. i. a nemesített faj termőképességének kérdése.

Ezen kérdésre ma már határozott felelettel válaszolhatunk, mert a már közel 20 éves tapasztalatok, melyek különböző országokban szereztek, mind arra mutatnak, hogy a nemesített venyige nemcsak oly termést ad, mint az európai venyige, hanem azt sokkal túl is haladja. Míg Franciaország déli részeiben egyes, különösen bő termő fajok, mint például az Aramon (ökörszem) nem nemesítve 1 hektáron 150 hl. termést ad, addig hiteles adatok szerint ezen faj amerikai alanya nemesítve, 180–200 hlt. terem. Délfranciaországból más nemesített venyigefajok és közvetlen termő amerikai fajokról m. p. a Jaquezról is érkeznek hasonló bő termésű szőlő jelentések. Külömben megjegyeztük, hogy egy minálunk már évek hosszú sora óta termelt, sajnos, hogy nem ellentálló amerikai eredetű faj is, honos venyigéink termését messze

Tárcza.

Felakasztotta magát egy katona...

(A kaszárnya életéből.)

Csere Pál napos tizedes nagy reszketve állott meg az ügyeletes tiszt előtt, ki az „ébresztő“ elhangzása után forró kávéját szüresölgette a tiszt kávéházban. Elfajtott hangon tette meg jelentését.

— Hadnagy urnak alázatosan jelentem, Groza Gligor infanterista ma éjjel felakasztotta magát az ájnczelben. Ott lóg most is az ablak vasrostélyán meghalva.

A hadnagy kiitta kávéját s csak kezével intett a tizedesnek, hogy induljon előtte. Azután felkeresték együtt a szűk tömlőzhelyiséget, majd a napos tizedes előszóltott két sebesültvivőt, a kik leemelték az öngyilkost s hordágyra fektették. Végre megindultak vele s a tizedes vezetése mellett a hullát elszállították a katonai kórházba.

Ettől fogva az ezred létszáma megfogyott egy numerussal.

Szegény Groza Gligor! Jól megtermett, hibátlan testalkatú legény volt, a ki, mikor katonaköteles sorba került, a falubeliek egyhangú véleménye szerint, a katonadoktor okvetlen a „tauglich“

szóval fog elboacsítani. Ugy is történt. Katonává eskették fel Gligort.

Nagy szomorúan ballagott hazafelé Gligor, hiszen csak pár hónapig tart még az arany szabadság s mire belöszönt az ősz, katonának öltöztetik fel őt is.

— Mi lesz szegény apámból és mi anyámból, a magával is tehetetlen öreg asszonyból, hiszen bátyám ez a naplopó kerüli a munkát s tönkre jutnak mind . . . tűnődött el magában.

Otthon szívzorongva leste az öreg pár, hogy milyen hírrel tér vissza az ő jó, munkás gyermekük. fenntartójuk. A mint Gligor belépett a kis paraszt házikóba, a két öregnek elég volt arczára tekinteniök, eltalálták a valót. Sirva fakadtak mindhárman. Szótlanul huzódott meg mindegyikük a szobában s a esendet csak az idősebb fiú rekedt danolása törte meg, ki most is részegen került haza a kocszmából.

Teltek a napok s nem tudtak vigaszt találni sem az öregek, sem Gligor.

— Menjünk tanácsot kérni a jegyző úrtól, szólott egy ízben Gligor apja, sok ember baján segített ő, segít talán rajtunk is.

Beállítottak a jegyzőhöz. Nem kellett sok szót vesztegetniök, kitalálta a jegyző mindjárt, hogy mi járhatban vannak.

Azután elmondta nekik, hogy szó sem lehet a Gligor kiszabadításáról, mert munkabíró, erőteljes bátyja van, a ki részeges munkake ülő ugyan,

de ezt a törvény nem mérlegeli. Hanem tanácsképen imigyen szólott hozzájuk:

— Hát míg oda lesz Gligor, majd csak elnézek én néha felétek. Ki tudja, nem lesz-e hatása a szónak a részeges fiúra? Végre pedig akad szolgálégy, a ki végezze külső munkát. Hanem arról jól lesz gondoskodni, hogy asszony kerüljön a házhoz, a ki a tehetetlen öreg nő helyett vezesse a háztartást. Nem idegenre gondolok, hanem családtagra. Elég sok és súlyos ok szól melletted Gligor, hogy a katonai parancsnokság megengedje neked nősülést bevonulásad előtt. Legalább munkabíró fiatal asszony marad helyetted az öregek mellett.

Hálás szívvel fogadták a jó tanácsot mindannyian. Csak pár hét telt el s megjött a parancsnokságtól az engedély, hogy Groza Gligor a felhozott alapos okoknál fogva megköszönhesse s öreg szüleinek házához menyecske kerüljön.

Husvétkor már végbe is ment az esküvő s ettől fogva e-inos fiatal menyecske, Gligor felesége vezette a háztartást.

Eljött az ősz. Keserves volt a búcsú, de hát túl kellett esni rajta. Gligor bevonult ezredéhez, a megye távolfekvő székvárosába s szolgálta a hazát fegyverrel.

Engedelmes, mindenben szófogadó katona volt, a kinek nem is esett semmi baja, felebbvalói megvoltak vele elégedve. Nagy ritkán hazulról is kapott hírt, egy-egy levélben, melyet a tanítóval irat-

túlhaladó hozama által tünt ki. Már minálunk is felismerték a nemesített vesszők bő termésén alapuló értéket és egy nagy szőlőbirtokostól azon jellemző itéletet hallottuk: „Ha nem lennék kénytelen a phylloxera miatt nemesíteni, úgy határozottan a bő termés végett nemesítenék.“

Az ok, hogy a nemesített venyige miért nyújt nagyobb termést, mint a nem nemesített vessző, az amerikai alany természetében fekszik. Ennek már eredetétől fogva gazdagabb gyökérszervezete van, mint az európainak és ezt jól művelt, gazdagon trágyázott talajban a legdusabban fejleszti ki. Ennek következtében a föld feletti növényrészek sokkal több tápanyagot kapnak, mint a mennyit az európai venyige gyökerei adni képesek, a minek további következtében a dúsabb fűrtképződés és bujább fejlődés.

Azon körülmény, hogy a dúsgyökerű amerikai venyige a talajtól több tápanyagot von el, magától értetődően szükségessé teszi, hogy a talaj kimerülését erős trágyázás által pótoljuk. Az amerikai venyige ez irányban igen nagy igényeket támaszt, melyeket azonban bő termésével által sokszorosan megtérít.

Az amerikai venyige trágyázására legajánlatosabb az állótrágya, de mivel a szőlőbirtokosok legkisebb része bír a szükséges mennyiségű állótrágyával, azért a szükség parancsolja, hogy a venyige igényeinek kielégítésére műtrágya használatát. Ezen esetben legegyszerűbb egy könnyen oldódó és így gyorsan ható műtrágyához folyamodni, melyet a venyige hajtása kezdetével minden tőkéhez adunk. A mint a tapasztalat mutatja, ezen módhoz mellett az amerikai venyige sovány talaiban is bő termést ad.

Néhány évtized múlva a homoki szőlőkön kívül Európában már alig lesz más szőlő, mint olyan, mely nemesített venyigével van beültetve, s így ezen tényből, hogy az amerikai fajok dúsabb termést adnak, mint az európaiak, az következik, hogy az európai szőlőművelés jövőben sokkal nagyobb terméseket fog adni, mint az időpontig adott, mikor a phylloxera fellépett. Azon szőlőbirtokosok, kik szőlőiket a lehető leggyorsabban nemesített venyigékkel fogják beültetni, még részesülhetnek azon haszonban, melyet a magas borárak azoknak nyújtanak, kik nagy borkészletekkel rendelkeznek.

A-i.

Napi hírek.

Rudnai Nikolits Sándor főispán úr ő méltósága ma vasárnap ünnepli névnapját. Ez alkalommal, úgy, mint az előző években tisztelegni fognak nála a városi tisztikar, a többi hivatalok

és testületek képviselői, s a törvényhatósági bizottság tagjai stb. Mi is igaz bensőséggel csatlakozunk a gratulálókhoz és lelkünkben kívánjuk, hogy ő méltóságát a Mindenható, a haza, városunk és becses családja számára az emberi kor legvégső határáig éltesse.

és testületek képviselői, s a törvényhatósági bizottság tagjai stb. Mi is igaz bensőséggel csatlakozunk a gratulálókhoz és lelkünkben kívánjuk, hogy ő méltóságát a Mindenható, a haza, városunk és becses családja számára az emberi kor legvégső határáig éltesse.

Eljegyzés. Halbsch Béla, főreáliskolánk rendes tanára eljegyezte Krivda Czilka kisasszonyt Lőcséről. Fogadjak igaz szívből eredő gratulációnkat.

Eljegyzés. Markovits Miklós, gör.-kel. theologus, a mult napokban eljegyezte Grensarszky Vaza leányát, Ilonát. Gratulálunk!

A nagybecskerekeli zeneegylet tagjai tegnap szombaton a déli vonattal érkeztek városunkba. A pályaudvaron dalárdistáink díszbe öltözött tagjai fogadták őket zeneszó kísérettel. Az üdvözlő beszédet Seemayer János polgármester tartotta, melyre Dr. Grandjeán válaszolt a nagybecskerekiek nevében. — A menet 27 kocsin indult be a városba s a Milleker szálloda előtt elhaladva (hol ismét a Rakoczi fogadták) kiki vitte magával nagybecskerekeli vendégét. A tegnapi napon tartott parkünnepély és hangversenyéről lapunk jövő számában fogunk bővebben megemlékezni. Ma vasárnap d. e. összejövetel fog tartatni az Alexandrovits-féle vendéglő kerti helyiségében, 11 órakor pedig banket lesz a Millekerben. Vendégeink ma d. u. a 2 órai vonattal fognak visszautazni Nagy-Becskerekre.

Fleischhacker Laura k. a., a fehértemplomi magy. kir. állami elemi és felső leány-népiskola igazgatónője hason minőségben Ipolyságra helyeztetett át. Nevezett igazgatónő távozását méltán fájlatja a fehértemplomi közönség, mert tény az, hogy a vezetésére bizott intézetet pár év alatt teljesen átalakította, s a magyar és hazafias szellem terjesztésének buzgó és töretlen apostola volt.

Színhazi jelentés. Az alábbi színijelentés falragaszai jelentek meg a mult napokban városunkban: „Becsés tudomásra juttatom a n. é. közönségnek, miszerint kiváló örökből szervezett operette színtársulattal, átutazólag hat előadást tartok s a működést f. é. szeptember hó 14-én „Eleven Ördög“ (Vicomte Letorrier) kiváló nagy operettel megkezdem. Színre kerülnek ezenkívül: „A mikadó“, „Nap és hold“, „A trapezanti hercegnő“, nagy operettek. „A paraszt tromf“ és „Szegény Radonc“, legújabb népszínművek. Ezen hat előadásra előleges bérletet hirdetek. Bérletár 6 estére 4 frt. Társulatom név-

Másnap reggel a kihallgatáson a szolgálatvezető őrmester azt jelentette kapitányának, hogy Groza Gligor közlegény este kiment a laktanyából s még nem tért vissza. Nyilván megszökött.

A katonai parancsnokságok tudják, hogy ha a parasztiüzből lett katona megszökök, az rendszeresen hazafelé veszi útját. Gyakran fordulnak elő esetek, hogy pusztán honvágyból szökődsnek ezek haza.

Sürgönyöztek is nyomban a Gligor falujához legközelebb eső esendőr-örnsnek, hogy kutassanak a szökevény után. A villámáram gyorsan röpi a szót, Gligornak pedig két nap kellett míg gyalogszerrel megérkezett falujába.

Alkonyatkor nyitott be kis házikójukba, de nyomban utána két esendőr is lépett be a szobába.

— Itt a jó madár! szölt közömbös hangon az egyik esendőr s a másik pillanatban bilinesek szoriták össze Gligor két kezét a csuklójánál.

Az ijedségtől megdermedten állottak Gligor szülei, de Annuca, a Gligor felesége daczosan vonult meg az asztal mellett s fel sem nézett urára. Gligor dühtől elfojtott hangon fordult feleségéhez.

— Veled akartam számolni, te . . . te . . . Nem tudta folytatni. tehetetlen dühében hörgött s bilincsbe vert kezekkel is rá akart rohanni az asszonyra.

Ez pedig szótlannul hagyta el helyét s kiment a szobából.

— Légy átkozott örökre, verjen meg az Isten mindkét kezével, hogy ezt tetted velem! szitkozódott Gligor.

A esendőrök elvitték magukkal, csak azt engedték meg, hogy öreg szüleitől búcsút vegyen s lelkükre kösse, hogy azt az asszonyt kergessék világáig.

Groza Gligor nem sokáig kereste a megoldást, hogy most már mi és hogyan történjék. A maga eszével úgy oldotta meg a kérdést, hogy a börtönben, hova a szökésért becsukták — felakasztotta magát.

Az igaz, hogy ezen tettével rásütötte a felesége homlokára is a letörölhetetlen becsületesség bélyegét, akiből csinált ilyenformán ott a faluban közmegvetésnek kitett teremést.

S. E.

sora: Nők: Erdei Berta, coloratur énekesnő, B. Hendrey Anna, népszínmű énekesnő, Peterdi Ilonka, soubrette énekesnő, továbbá Ruzsai Etel, Nagyné K. Mária, Markó Emilia, Lipcseyné Anna, Gaal Ida, Szepesi Aranka, Arányiné Karóla, Bácskay Ilon, Cs. Török Mariska, Mezeiné Erzs, Füzesi Szidi, Markóné Matild, Aradi Aurél. Férfiak: Bárdy Lajos, Kunhegyi Miklós, Mezei Kálmán, Csige Lajos, Nagy Károly, Szarvasi Sándor, Dálnoki Gyula, Vagó István Bányai István, Szűcs László, Nagy Kálmán, Aradi Kálmán, Szabó Károly, Gyulai Dezső, Kemény Bernát, Kovács Kálmán, Borsi Lajos, Tóth Imre. A bérletet Kunhegyi Miklós művezető gyűjti. Tisztelettel Bárdy Lajos, színigazgató.

Változás a „Torontál“ szerkesztőségében. Törös Tivadar helyébe — kinek tősgyökeres magyarsággal irt cikkei, tárczái és hosszabb elbeszéléseiben annyiszor volt alkalma gyönyörködni a délvidék olvasó közönségének, — Gáspár Imre az ismert író és publicista lépett. A szerencsés aquizicióhoz gratulálhatunk a „Torontál“-nak.

Honvédeink tegnap szombaton délelőtt érkeztek haza Lugosról. A nagy strapáczió nem igen látszik meg rajtuk. Egy kicsit megbarnultak, de máskülönben nem történt semmi bajuk, teljesen megállották helyeiket.

Főreáliskolánkban most már teljesen befejezték a beíratások. A késés onnan ered, hogy az első osztályba sokkal több tanuló jelentkezett, mint a mennyit a rendtartás értelmében fel lehetett venni. Több sürgönyváltás folyt a minisztériummal az engedély megadása iránt. A minisztérium végre (felkérve az első osztály tantermének méreteit) megengedte, hogy az első osztályba 68 tanuló vétethessék fel. A ki maradtak más városok középiskolái felé fordultak. A beíratások eredménye különben a következő: I. oszt. 71; — II-ik 53; — III-ik 37; — IV-ik; 28; — V-ik 12; — VI-ik 11; — VII-ik 13; — VIII-ik 9. Összesen 234 tanuló. A tanuló száma, mint a fentebbi adatokból kitűnik — folytonosan szaporodik főreáliskolánkban s a jövő tanévben mulhatlanul szükséges lesz az első párhuzamos osztály felállítása.

Városunk egyik egető kérdése. (Van több is.) Ez alkalommal csak arra kívánjuk felhívni az illetékes körök becses figyelmét, hogy valóban tarthatatlan állapotá kezd már vállani azon körülmény, hogy esőzések alkalmával a laktanya, püspöki kert-utca s a püspöki kert szögleténél találkozó öt utca lakosai valóságos árvízveszélyben forognak. Ismeretes mindnyájunk előtt, hogy a mint terhes felhők tornyosulnak városunk felett s esőt varunk, bizonyos utcák lakosai, mint árvíz veszély esetén eltorlaszolójakapukat, különféle övintézkedéseket tesznek, hogy a víz lakásaikba be ne nyomuljon. A mult heti esőzés valóságos folyamamma változtatta át a fent nevezett utcákat. A piszkos áradat benyomult az udvarokba, több óráig teljesen el volt zárva egyik városrész a másiktól, a gyalog közlekedés fenakadt s az utca egyik oldaláról a másikra (ladik nem lettében) kocsin kellett áthordanai az embereket. Ezeket az állapotokon segíteni valóban itt volna már az ideje, s az örömnök bizonyos nemével olvassák, a nevezett városrész szorongatott lakosai, azon hirt: hogy a kereskedelemügyi minisztériumban oly irányu intézkedésem dolgoznak, a mely a nagyobb vidéki városok kötelező csatornázását czélozza s ezzel kapcsolatban arról is gondoskodik a javaslat, hogy az egészséges víz szolgáltatásban hiány ne legyen. E törvényjavaslattal szerves összefüggésben van az a munkálat, a melyet a keresk. miniszter rendeletéből az orsz. statisztikai hivatal a fejenként való vízfogyasztás adatairól állít össze. A minisztérium s a statisztikai hivatal idevonatkozó munkálatai során eddigelé az tünt ki, hogy ez idő szerint Magyarország 17 nagyobb városának van vízműve s az általános csatornázás kerestulvitele tárgyában összesen csak 7 város tette meg a kezdeményező lépéseket. Városunk törvényhatóságának jelenlegi „totum faktor“jai örök emléket emelnének maguknak, ha a kezdeményezők soraiba beállanak.

Pusztító jégeső vonult keresztül a mult kedden d. u. 2 óra tájban városunk és vidékünk felett. Egy óra tájban nehéz felhők gyülekeztek s oly sötét lett egyszerre, hogy a szobákban írni, olvasni nem lehetett. Majd nagy zúgással jött az égi háború. A jég eleintén szörványosan eső nélkül érkezett, majd pedig zúgva hullott, mintha rostából ontotték volna. Utczák, udvarok egyszerre fehérnek lettek a borsó nagyságtól cseresnye nagyság kózt váltakozó jégszemektől. — Lapatolni kellett a jeget, mint a hogy a havat szoktuk tél idején. — A hőmérő a 27-ről

12 fokra szállt. A fák, a növényzet félig lepacskolva, úgy hogy a rettentő idő elmúltával zöld szönyeggel voltak elborítva kerteink. A szőlőfűrtök felső szemei teljesen szét vannak zúzva. A kár a határban még jelentékenyebb, mint az udvarban és kerti lugas szőlőkben.

Dr. Froniusz Gusztáv, városi orvos lakását a Zéh színház mellett fekvő saját házába tette át s ezentúl ott rendel.

Ruzscha Venczel főreáliskolánk nyugdíjazott tanára, kereskedő-tanonczok és segédek részére esti-tanfolyamot, az iskolát végzett leányok számára pedig nappali-tanfolyamot nyit meg a kereskedelmi, valamint az egyszerű és kettős könyvvitelből. Jelentkezéseket elfogad lakásán a vízi utcában.

Veszedelemes málna. Városunk közegészségügyi bizottságának nem kis lőtást, futást, irka firkát okozott vasuti állomásunkon nagy figyelemmel elkülönített azon málna, mely allitóltag a cholera vídékéről érkezett Verseczre. B..... k. a, francia tanítónő a szünidő egy részét Franciaországban töltötte. Nagy kofferjét több mint egy hónap előtt feladta a vasútra, de sokáig nagy hiába várt reá. A múlt napokban végre megérkezett a nagy utat bejárt málna, s nehogy behurcolja magával a veszedelemet, B o d ó Lajos főkapitányunk és Dr. Fitz S. városi főorvos a kiadott rendeletek alapján alaposan desinfiálták.

A beiratások a helybeli inasiskolánál vasárnap szeptember 11-én délután 2 órakor kezdődnek s kedden szeptember 13-án és pénteken szeptember 16-án este 6 $\frac{1}{2}$ órakor folytatólag eszközöltetnek. Kereskedőinasok fizetnek 5 forint beiratási díjat, iparos-inasok 1 forintot.

Díjnokok korostetnek. Temesvármegye alispáni hivatalánál több, egy forint napi díjjal javadalmazott díjnoki állás van üresedésben. Szép írásu, szorgalmas fiatal emberek esetleg nagyobb napidíjat is kapnak. Pályázók e vármegye alispánjánal jelentkezzenek.

A verseczi honvédelem munkálataival a múlt héten serényen haladtak előre. A kőalap már teljesen kész, sőt az első két vaslépcső fokot is feltették már. A szobor leleplezését október 6-ára tervezi honvédegyesületünk, mely azonban már most is anyagi zavarokkal küzd, úgy hogy a tervezett nagyobb szabású leleplezési ünnepély, melyre a többi hazai honvédegyleteket is meghívhatnának s a — mely még is bizonyos nagyobb kiadással járna — aligha el nem fog maradni, s a leleplezés csak szűkebb körben tartatik meg.

Az ölcsebb fajta szivarok roszaságát jellemzi a következő megjegyzés, melyet egy öreg úrtól hallottunk, ki nagy tisztelője W e k e r l e Miniszternek, mint a dohánymonopolium főnökének: „Mint hogy vannak szivarok, melyek operas nevet viselnek, s mások, melyeknek nevük drama: legjobb lenne az úgynevezett kurta szivart népsziműnek elnevezni, a másfél krajczárt pedig „tragedia“-nak, mert szomorú sorsa van annak, a ki egyet végig élvez, az úgynevezett hosszú szivart pedig „komédiá“-nak, mert csakugyan komédiázik az, a ki azt hiszi, hogy végig tudja szívni.

A honvédség gyakorlatai Lugoson szerdán folyó hó 7-én értek véget és a csapatok esütőkön visszavonultak állomáshelyeikre. A gyakorlatok lefolyásáról a következőket jelentik: Szeptember elsejétől megkezdődött a dandárgyakorlat, melyen részt vett P o r i n y á k Gyula altábornagy, a honvéd főparancsnoksági adlatus két napon át, valamint P a c o r Kalman altábornagy, a II. honvédkerület parancsnoka is. Mindketten a csapatok kitűnő magatartása s a végrehajtott operációk pontos foganatosítása felett a legnagyobb megelégedésüknek adtak kifejezést. — Mindketten folyó hó 3-án elutaztak a pécsi gyakorlatokhoz, melyeket azonban tudvalevőleg a király azóta beszüntetett. — Az ezután következő vegyes gyakorlatok kitűnően sikerült. Szép látványt nyújtott, midőn a huszárezred a gyalogságot és tüzérséget megtámadta, a föld szinte rengett a sok lövés fúttatása alatt. De észre is vehető volt a szegény párák a gyakorlatok fáradalma. De azért csak egy lövés ki az erős megerőltetés folytán, az szegény, peczér kézre jutott; 6-ától 7-ig éjjeli táborozás volt éjjeli gyakorlattal egybekötve és pedig ezred-ezred ellen beosztva. Minden felhez egy fél ezred huszár és két ágyu, aztán lefűvés volt s a zászlóaljok állomásaikra vonultak.

Tűzvész Klopodiáról írják hogy ott a közös szerűn tűz ütött ki, mely mintegy 100 holdnyi terület megsemmisített. A tűzjelzésre ugyan a lakosság gyorsan a helyszínére sietett, de a nagy szélvész miatt mentésről alig lehetett szó. Szerencse volt, hogy a szél nem a falu

felé fújt, mert ináskép az egész község a lángok martakéla lett volna, mivel a község a szérűtől alig 40 lépésnyire van.

A verseczi bortermelők dalárdája f. hó 17-én szombaton hangversenyt rendez a „szőlővenyigéhez“ címzett vendéglő nagy termében, melyre a tagok és az egylet barátjai ezennel tisztelettel meghívotnak.

Községi elemi népiskolánkba (a szerb, — szinte a város által fentartott elemi népiskolákat ide nem számítva) 791 fiú és 777 leány iratkozott be. A városi polgári leányiskola növendékeinek lét száma pedig 175, így tehát összesen 1743 tanulóuk van községi népoktatási tanintézetekben.

Bankócsinálók. Egy nagy bankóhamisító hűdát fedeztek fel e héten Palánkán és környékén. A gépet is megtaláltak a Dunában, a hová azt a banda egyik tagja dobta. A bandánál több, mint 100.000 forintról találtak hamisítványokat.

Ügyvédi vizsga Amerikában. Hogy miképen gondolkoznak az amerikaiak az ügyvédéről (no már t. i. az amerikaiakról), érdekesen illusztrálja a következő szatira, mely a legtekintélyesebb amerikai lapok egyikében (Newyork Herald) jelent meg. Egy ügyvédi vizsgálaton a censor kérdi a jelölttől: Dohányzik ön? Igen, uram. — Kérdés: Adhat ön nekem egy szivart? Igen uram: Kérdés: Nos hát, mi egy jó ügyvéd első kötelessége? Felelet: Hogy számlái lehető borsosak legyenek. Kérdés: Nagyon helyes. Hát még? Felelet: Hogy kliensei számát szaporítsa. Kérdés: Mikor változik önnek klienséhez való viszonya? Felelet: Midőn neki költségeimet föl számítom. Censor: Magyarazza ön jobban ki magát. Jelölt: Mi akkor állunk ellenséges viszonyban egymáshoz, midőn én pénzemet követelem s ő rendesen megtagadja. Kérdés: Milyen labon kell önnek állania ellenfelének ügyvéddel, ha a per megindított? Felelet: Üzlettársannak kell őt tekintenem. Censor: Nagyon helyesen van uram, ez kielégít. Ön disze lesz pályatársainak s én szívesen kívánok önnek sikert. Hát azt tudja-e, hogy ön irányomban milyen kötelezettségei vannak? Jelölt: Tökéletesen. Censor: Nos hát, mik ezen kötelességek? Jelölt: Kötelességemben áll meghívni őnt, hogy velem áldomást igyék! Censor: És tegyük föl, hogy ön ezt határozottan visszautasítaná? Jelölt: Még ilyen praecedens esetet nem ismerek. Ilyen esetre csakugyan nem vagyok elkészülve. Censor: Önnek igaz van s azon határozottság, melylyel ön ezt kijelenti, bizonyítja, hogy ön a jogot buzgalommal tanulmányozta. Hozassa hát elő a palaczkokat, én majd ezalatt kiállítom a — diplomát.

(Piaczi árak Verseczen). A múlt csütörtökön f. hó 11-én a következők voltak a piaci árak: Búza legjobb 6 frt. 40 kr., középszerű 3 frt. 30 kr., Kétszeres legjobb 5 frt. 50 kr., középszerű 5 frt. 30 kr., Rozs legjobb 5 frt. 50 kr., Árpa legjobb 4 frt. 50 kr., középszerű 4 frt. 60 kr., Zab 4 frt. 80 kr., Kukorica 4 frt. 20 kr., Marhahús 58 kr., Disznóhús kilója 48 kr., Cukor 50 kr.

Irodalom.

Hírlapirodalmunk történetében valóban páratlanul áll az a haladás, melyet a „Magyar Gênioz“ legújabb számánál észlelünk. Egy első rangu műntézet a „Kosmos“, mely a kö- és könyvnyomdászati terén irányt adni van hivatva hazánkban, vállalta magára a „Magyar Gênioz“ kiállítását, melynek legújabb száma fényesen igazolja a „Kosmos“ műntézet európai színvonalát. Valamennyi szakközöny elismeréssel nyilatkozik a modern technikának mindama csodás vívmányairól, melyek a „Kosmos“ gépsarnokában fel vannak halmozva. E műntézet tudvalevőleg egy valóban bámulatos körforgó géppel bír, mely egyszerre öt színt képes nyomni s mely páratlanul áll nemesak hazánkban, de a nagy külföldön is. E gép egy óra alatt tíz ezer ívet öt színben képes nyomni, tehát óránként 50.000 nyomást tesz, a mihez az eddigi rendszer szerint eddig 10 napi idő kellett. S a „Magyar Gênioz“, mely eddig is magas színvonalon állott, a nevezett műntézet által most oly fényesen állítottat ki, hogy az minden művel család asztalán helyet foglalhat. E diszes szám hozza Tisza Kálmán sikerült arczképét, élénk tollal megírt jellemrajz kíséretében, továbbá Dóczy Lajos, Száma Tamás, Hevesi József, Tolnay Lajos kitűnő írónktól szellemes tárczákat. Gonda Dezső „Czirkuszi“ baleset“ című remek költeményét Zich F. festőnk illusztrálta. A „Magyar Gênioz“ előfizetési ára félévre 5 frt, negyedévre 2.50. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi-ut 14.

Vasuti menetrend. F e h é r t e m p l o m r ó l: érkezik: 5.30 reggel, 1.03 délben és 6.11 este. Temesvár felé indul: 5.36 reggel, 1.07 délben, 6.35 este. Temesvárról érkezik: 7.23 reggel, 2.08 délben és 10.02 este. F e h é r t e m p l o m felé indul: 7.31 reggel, 2.12 délben, 10.08 este. Nagybecskerekéről érkezik: 11.59 délben, 9.37 este. Becskerek felé indul: 5.50

reggel, 2.20 délután. Jaszénváról Oraviczára indul: 8.15 reggel, 3 délután, 10.45 este. Oraviczáról Jaszénova felé indul: 3 éj-jel 10.40 délelőtt, 3.35 délután. Temesvárról Arad felé indul: 8 reggel, 1.11 délben, 8.15 délután. Vojtekről Német-Bogsán felé indul 7 reggel, 9.15 este.

Szerkesztői levelezés.

K—r S—r, Károlyfalva. Fogadd köszönetet a gratuláció és a hírekért. M—a izzad!

K—y Gy—né Czegléd. A vasuti jegyek még nem érkeztek meg, mihelyt itt lesznek, azonnal indul S—né a kis leánynyal.

Bérbeadás.

A Nagyságos Lazarovits Mihály tulajdonát képező s a verseczi és nagy-zsámi határ körében fekvő urasági birtokon a szántóföldek 5 holdanként és öt holdtól fölfelé, vagy esetleg dűlöként 1—3 évre bérbe adatnak.

Bővebb értesítést lehet nyerni az urasági kastélylval szemben fekvő uradalmi gazdasági irodában N.-Szredistyén.

A kis- és nagy-szredistyei uradalom gazdasági hivatala.

A legújabb és legolcsóbb

politikai és közgazdasági napilap a

MAGYAR UJSÁG.

Laptulajdonos:

Dr. Fenyvessy Ferenoz, orsz. képviselő.

Előfizetési árak:

1 óra 1 frt., 1/2 évre 3 frt., 1/2 évre 6 frt., 1 évre 12 frt.

Egy szám ára 3 kr., vidéken 4 kr.

A „Magyar Ujság“ kiadóhivatala egész éves és fél éves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a „Magyar Ujság“

valamennyi sorsjegyeire,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a magyar leszámítoló és pénzváltóbanknál letétbe helyeztetek, játszanak és évenként és csoportonként 65, tehát 130 huzásban részesülnek s csoportonként 3 és 1/2 tehát összesen

7 millió nyerevényre játszanak.

A „Magyar Ujság“ rendszeren 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalon jelenik meg és a rendes gazdag rovatokon kívül állandóan két vezércikket, két tárcza és ismeretterjesztő cikket és

két kitűnő regényt közöl,

melyek közül a 1/4 éves előfizetők 1 kötetet, a 1/2 éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután a lapban közölt kitűnő regények külön kötet alakjában is megjelennek.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„Magyar Ujság“

kiadóhivatala

Budapest, IV. kerület, granátos-utca 1. sz.

4961. sz. — tkv. 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verseczi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Frankl Ede verseczi lakos javára 300 frt. tőke, ennek 1891. évi december hó 5-től járó 6% kamata, 35 frt. 65 kr. eddigi, 9 frt. 15 kr. ezuttal megállapított, valamint a még felmerülő költségek kielégítése végett, ugyszintén csatlakozást nyert kir. államkincstár javára 99 frt. 53 kr. tőke és jár. követelése behajtása végett Vaszilie Vaszilie, Vaszilie Petru, Vaszilie Ferj. Nyermozsán Kalalin és Vaszilie Guclu Anna jabukai lakosok ellen az árverést elrendelte.

Ennek folytán a verseczi kir. bíróóság területén lévő Jabuka községben fekvő s a jabukai 221. sz. tkjvben A 1, 3, 4, 5. és + 1. sorsz. a felvett ingatlanok és pedig a (410—411) hrsz. 199. öszs. sz. ház, udvar és kert 168 frt., az 1680. hrsz. szántó 193 frt., az 1901. hrsz. szántó 138 frt., az (1971—1972) hrsz. kaszálló 217 frt., az + 1458. hrsz. szántó 96 frt. kikiáltási árban 1892. évi szeptember hó 29-ik napján d. e. 9 órakor Jabuka községében megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

Ha a megállapított kikiáltási ár felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitézött birtok szükség esetén a kikiáltási áról is el fog adatni.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át vagyis 16 frt. 80 kr., 19 frt., 30 kr., 13 frt. 80 kr., 21 frt. 70 kr. és 9 frt. 60 kr. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170.

§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság tkvi irattárban és Jabuka község előljáróságánál megtekinthetők.

Verseczen a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságánál 1892. évi június hó 30-ik napján.

Kérészy, kir. aljbiró.

Minden megrendelés állandó vevővé teszi a megrendelőt.

Főszabályunk: Szolid árú, jó és olcsó.

Minták
minden tájék felé bérmentve.

Elismert legjobb modern
ruhaszövetek
valódi, tartós, olesó, téli kabátok, felöltők, menschi-
koffok, mindenféle női felöltőknek kitűnő szövetet küld
gyári áron méterenként egyesek és szabóknak

cs. és kir. szab. finomszövet és gyapjúárú gyár és raktár
Schwarz Móricz
Zwittau Brünn mellett.

Egyenruhászövetek, vizállhatlan szövetek, vadászruhák,
Peruvien, Dooking szalonruhák, Billárd-, Livré- és
nőiszövetek. Himalaya-kendők és plaidek.

3-10 mtr. ruhaszövet, teljes öltözet frt. 3-50-tól frt. 24.-	
2- mtr. télikabátszövet komplett téli kabátnak	4 50-tól " 20.-
2- mtr. Überziheriszövet, kompl. felső ruha	4.- " 15.-
2-80 mtr. Menschikoffszövet	5.- " 20.-
1-80 mtr. egy teljes lodenkabátnak	3 50 " 9.-
3 25 mtr. egy fekete szalonruhára való	7 50 " 25.-
1-17 mtr. egy nadrágnak	2 25 " 11.-

Nagy kendők 10-4 2 frttól a legfinomabb Himalaya-kendőkig.

Még a legolesőbb szövet sem veszíti színét és tartós.

Mintakönyvek
szabóknak kölcsönképen és bérmentve.

Küld utánvét v. a pénz előleges befizetése mellett.

Meg nem felelő árúknál vissza-
téríti a vásárlási árt.

Minden újabb kiállítás csak 2 napig látható.

Fotoplastikus-perspektivikus

Király-Panoráma

Andrássy-sétány, Georgievits-féle házban.

Nyitva délelőtti 10 órától esti 10 óráig.

Vasárnap szeptember 11-én és hétfőn 12-én:

Nagy műegyveleg a legszebb képekből összeállítva, ezenkívül **Aberle**

Emil fényképész kitűnően sikerült

Versecz város egyes utczáit
feltűntető stereoskop képeinek bemutatása.

Kedden szeptember 13-án és szerdán szeptember 14-én:

Spanyolországi látképek.

Csütörtökön szeptember 15-én és pénteken 16-án:

Visszaemlékezés az 1859-iki hadjáratra.

Gaeta 1870-71-ben a táborozás alkalmával.

Minden újabb kiállítás csak 2 napig látható.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legújabb rendszerű kisebb sajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

újságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bál meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett

A felvételi iroda, mely az Andrássy-sétány és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVI. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.